

5.11.2013

Dno 5/201/2013

Opetus- ja kulttuuriministeriö

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2015–2018

Opetushallitus lähettää oheisena esityksensä vuosien 2015–2018 toiminta ja taloussuunnitelmaksi. Kehysehdotus sisältää arvion jo päätettyjen toimenpiteiden vuosittaisista menovaikutuksista sekä Opetushallituksen ehdottamien uusien toimenpiteiden menovaikutukset momenttien 29.01.02, 29.10.01 ja 29.20.01 osalta. Erillisrahoituksen määrärahoja koskeva kehysehdotus esitetään erillisenä laskelmana.

Pääjohtaja

Aulis Pitkälä

Kouluneuvos

Pasi Rentola

LIITTEET

Kehyslitysesitysten perustelumuiot

TIEDOKSI

Opetushallituksen johtokunta
Opetushallituksen toimintayksiköt
Sisäinen tarkastus

1. JOHDANTO

Opetushallituksen tehtävänä on lain mukaan:

- vastata toimialaansa kuuluvan koulutuksen kehittämisestä
- edistää koulutuksen tuloksellisuutta sekä seurata koulutuksen järjestämistä
- huolehtia sille erikseen säädettyistä tai määrätyistä tehtävistä.

Opetushallituksen tulee edistää elinikäistä oppimista, opetuksen ja koulutuksen korkealaatuisuutta ja tehokasta järjestämistä, opetukselle ja koulutukselle säädettyjen sekä valtioneuvoston ja opetus- ja kulttuuriministeriön asettamien koulutuspoliittisten tavoitteiden saavuttamista.

Opetushallitukselle annettuja lakisääteisiä tehtäviä ovat mm. perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelman ja tutkinnon sekä koulutusten perusteista ja ammattitavan hankkimistavasta riippumattomien näyttötutkintojen perusteista päättäminen. Lisäksi Opetushallitus vastaa mm. tutkintotoimikuntien asettamisesta ja niille annettavista määräyksistä, opiskelijavalintarekisterien ylläpidosta, yhteishaun valtakunnallisesta toteuttamisesta sekä opiskelijaksi ottamiseen liittyvästä yleisestä tiedottamisesta, ohjauksesta ja neuvonnasta. Opetushallitus vastaa myös valtion oppilaitosten tulosohjauksesta ja valvonnasta. Opetushallituksella on myös mm. valtionhallinnon ja yleisten kielitutkintojen, auktorisoidun kääntäjän tutkinnon perusteisiin ja toimeenpanoon sekä valvontaan liittyviä tehtäviä.

Suunnitelmakaudella uusina tehtävinä Opetushallitukselle tulevat varhaiskasvatuksen kehittämiseen, ohjaukseen ja seurantaan liittyvät tehtävät. Nämä uudet tehtävät edellyttävät Opetushallitukselle lisäresursseja. Toimialariippumattomat tieto- ja viestintätekniiset tehtävät siirtyvät uuteen valtionhallinnon yhteiseen TO-Ri-palvelukeskukseen.

Opetushallituksen toiminta- ja taloussuunnitelman tekstiosa sisältää suunnitelmakauden keskeiset määrälliset ja laadulliset tavoitteet. Luvussa 5 esitettävä kehusehdotus sisältää arvion jo päätettyjen toimenpiteiden vuosittaisista menovaikutuksista sekä arvion Opetushallituksen ehdottamien uusien peruslaskelman ylittävien toimenpiteiden menovaikutuksista sekä eräistä Opetushallituksen käytettäväksi esitettävistä erillismäärärahoista. Lisäksi kehusehdotukseen sisältyy arvio toiminnallisista vaikutuksista, mikäli kehysyliytyksiä ei toteuteta.

Laskelmat esitetään vuoden 2014 talousarvioesityksen kustannustasossa. Peruslaskelmassa on otettu huomioon 27.3.2013 valtionalouden kehyspäätös sekä vuoden 2014 talousarvioesitys.

Liitteet sisältävät kehyslisäehdotusten perustelumuiot.

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Opetustoimen toimintaympäristön muutoksia ja kehitysnäkymiä on selvitetty monissa yhteyksissä viime vuosina. Esitetyt arviot perustuvat hallitusohjelman, koulutuksen ja tutkimuksen vuosien 2011-2016 kehittämissuunnitelman, opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan strategian, Opetushallituksen strategian (Osaaminen ja sivistys 2020) sekä opetus- ja kulttuuriministeriön tulevaisuus katsauksen yhteydessä esitettyihin näkemyksiin.

Toimintaympäristöön vaikuttavat muutokset perustuvat julkisen talouden kestävyysvajeeseen, väestön ikärakenteen muutokseen, nuorten syrjäytymisen mahdolliseen lisääntymiseen, työmarkkinoiden toimialarakenteen muutoksiin sekä teknologisen kehityksen ja väestönkasvun aiheuttamaan alueelliseen eriytymiseen. Nämä edellyttävät koulutuksen tavoitteiden ja sisältöjen uudistamista sekä muutoksia valtakunnalliseen mitoittamiseen ja alueelliseen kohdentumiseen sekä asettavat vaatimuksia kehittää koulutuksen tehokkuutta, vaikuttavuutta ja osuvuutta. Tasa-arvoisten koulutusmahdollisuuksien ja korkean osaamistason turvaaminen korostuvat entisestään koulutusta kehitettäessä.

Työelämän sekä muun yhteiskunnassa toimimisen osaamisvaatimukset muuttuvat ja kasvavat yhä nopeammin. Toimialarakenne on muuttumassa yhä palveluvaltaisemmaksi. Suorittavan työn määrä vähenee ja monet työtehtävät muuttuvat yhä korkeampaa osaamistasoa edellyttävän asiantuntijuuden suuntaan. Tämä muutos edellyttää myös koulutusjärjestelmältä laaja-alaisemman sivistyksen ja monipuolisempien työelämätaitojen tarjoamista. Laaja-alaisen ammattiosaamisen ohella tarvitaan vahvaa ja syvällistä alakohtaista ammattitaitoa. Kansainvälistyminen ja monikulttuurinen työyhteisö edellyttää myös uudenlaisia vuorovaikutustaitoja.

Koulutuksen on vastattava muuttuviin osaamisvaatimuksiin edistämällä oppijan yhteiskunnassa toimimisen, työskentelyn, vuorovaikutuksen, ilmaisun, vastuullisuuden ja käytännön taitoja. Oppijoiden on yhä korostuneemmin tunnettava oikeutensa, velvollisuutensa ja vastuunsa itsestään sekä ympäröivästä yhteiskunnastaan.

Hallituksen rakennepoliittisen ohjelman mukaisesti julkisen talouden kestävyysvaje on noin 4,5 % Bkt:stä, mikä merkitsee vuositasolla noin 9 miljardin euron lisävelanottoa valtion menojen hoitamiseksi. Väestön ikääntyminen edellyttää työllisyysasteen nostamista ja työurien pidentämistä. Samalla nuorten koulutukseen pääsyä ja läpäisyä tulee tehostaa sekä lisätä aikuisväestön koulutusmahdollisuuksia. Myös väestörakenteen alueellinen muutos lisää koulutuksen kysyntää erityisesti kasvukeskuksissa. Riittävien koulutuspalveluiden turvaaminen väestöä menettävillä alueilla taas edellyttää erityistoimenpiteitä koulutuksen saavutettavuuden turvaamiseksi. Koulutukseen kohdistuu myös muita taloudellisuuteen ja tehokkuuteen liittyviä vaatimuksia. Kuntien taloudellisten toimintaedellytysten eroavaisuus voi johtaa koulutuksellisen yhdenvertaisuuden heikkenemiseen.

Lasten ja nuorten koulunkäyntiin liittyvien ongelmien ja syrjäytymisen estäminen edellyttää varhaisen puuttumisen menetelmiä sekä koulutuksen nivelvaiheisiin kohdistuvia tukitoimenpiteitä, joilla varmistetaan pääsy jatko-opintoihin tai sijoittuminen työelämään. Syrjäytymisen ehkäiseminen edellyttää uusia koulutusratkaisuja ja joustavia koulutuspolkuja sekä hallinnonalat ylittävää yhteistyötä koulutus- sekä sosiaali- ja terveysviranomaisten ja työvoimahallinnon kesken, mihin on osaltaan vastattu uudella oppilas- ja opiskelijahuoltolailla.

Myös maahanmuuton ja monikulttuuristumisen lisääntyminen on merkittävä koulutusjärjestelmän toimintaympäristöä muuttava tekijä. Koulutusjärjestelmän tulee edistää heidän kotoutumistaan ja integroitumistaan suomalaiseen yhteiskuntaan ja työelämään.

Tieto- ja viestintäteknologian nopea kehitystahti luo uusia mahdollisuuksia opetukseen ja oppimiseen. Jotta koulutusjärjestelmä pysyisi kehityksen mukana, edellyttää tämä opetushallinnon, yrityselämän ja yhteisöjen kykyä etsiä yhdessä keinoja nopeuttaa digitaalisen infrastruktuurin toteutumista ja uudenlaisten oppimisympäristöjen tehokkaampaa hyödyntämistä koulutuksessa ja opetuksessa. Myös opetushenkilöstön tieto- ja viestintäteknologian osaamisesta on huolehdittava.

3. YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET JA KEHITTÄMISEN PAINOPISTEET

Koulutusjärjestelmän yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ja tärkeimmät kehittämisen painopisteet suunnitelmakaudella 2015 -2018 voidaan jakaa seuraaviin neljään kokonaisuuteen.

3.1. Osaamisen vahvistuminen ja oppimistulosten parantuminen

Tavoitteena on vahvistaa kansallista osaamispääomaa ja nostaa suomalaiset maailman osaavimmaksi kansaksi vuoteen 2020 mennessä. Tavoitteen saavuttamista edistetään parantamalla yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen oppimistuloksia ja vahvistamalla monipuolista osaamista elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti.

Esi- ja perusopetuksen tavoitteena on turvata valtakunnallisesti koko ikäluokalle yhtenäiset ja tasavertaiset edellytykset laadukkaaseen opetukseen. Tavoitteena on myös kääntää kansallisten arviointien osoittama oppimistulosten heikentymiskehitys positiiviseksi siten, että perusopetuksen päättävien edellytykset jatkaa opintoja toisen asteen koulutuksessa parantuvat. Erityisesti kiinnitetään huomiota alueellisiin ja kieliryhmien välisiin eroihin. Koulutuksen tulee tukea ja kannustaa oppijan omien edellytysten mukaista yksilöllistä kehittymistä sekä perusopetuksessa että ammattiin valmistavassa koulutuksessa. Tavoitteena on saada väestön osaaminen hyödynnettyä mahdollisimman kattavasti.

Lukiokoulutuksen kehittämisen tavoitteena on lisätä opiskelijoiden valmiuksia suuntautua akateemiseen asiantuntijuuteen valmistaviin opintoihin sekä lisätä lukiokoulutuksen vetovoimaisuutta.

Ammatillisessa koulutuksessa tavoitteena on koulutuksellisen tasa-arvon parantuminen koulutuksen järjestäjien ja eri alojen välisten oppimistulosten erojen osalta. Samalla lisätään ammatillisen koulutuksen vaikuttavuutta siten, että koulutuksella voidaan yhä tehokkaammin vastata työelämän osaamistarpeisiin sekä työmarkkinoille tulevan ikäluokan että aikuisväestön kohdalla.

Aikuiskoulutuksen kehittämistavoitteena on, että mikään osa aikuisväestöstä ei jää pysyvästi aikuiskoulutuksen ulkopuolelle. Vapaan sivistystyön tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä ja hyvinvointia.

3.2. Oppimiskulttuurin uudistuminen

Oppimisessa ja opetuksessa korostuvat yhteisöllinen ja tutkiva oppiminen, osallisuus ja vuorovaikutus. Tavoitteena on edistää myönteisiä oppimiskokemuksia hyödyntämällä yhdenvertaisesti uusia oppimisympäristöjä ja osallistavia oppimisen menetelmiä. Kaikille taataan yhdenvertaiset mahdollisuudet oppia monipuolisissa ja turvallisissa sekä fyysisissä että digitaalisissa oppimisympäristöissä.

Tavoitteena on, että tieto- ja viestintäteknologian opetuskäyttö vakiintuu kaikilla koulutusasteilla ja koulutuksen järjestämisuodoissa. Jokaisen oppijan tulee voida hyödyntää monipuolisesti tieto- ja viestintäteknologiaa tiedonhankinnan, tiedon tuottamisen ja oppimista edistävän vuorovaikutuksen välineenä sekä monipuolisina sovelluksina.

Lisäksi tavoitteena on vahvistaa Opetushallituksen asemaa tieto- ja viestintäteknologian opetuskäytön ja digitaalisten oppimisympäristöjen kansallisena osaamiskeskuksena sekä samalla edistää Suomen tavoitetta saavuttaa johtava asema uusien oppimisympäristöjen ja oppimiskulttuurin kehittäjänä.

Tavoitteena on myös, että oppimiskulttuurin uudistuminen johtaa koulutuksen keskeyttämisen vähenemiseen ja opintoaikojen lyhenemiseen.

3.3. Koulutuksella kestävään hyvinvointiin

Koulutus luo perustan kansalaisten kestäväälle hyvinvoinnille. Koulutuksen tavoitteena on tukea oppijan kasvua aktiiviseksi yhteiskunnan jäseneksi ja luoda edellytyksiä toimia demokraattisessa ja tasa-arvoisessa yhteiskunnassa.

Tavoitteena on suunnitella ja järjestää koulutus siten, että koulutukseen osallistuvien sosioekonomisilla ja muilla taustatekijöillä olisi aikaisempaa vähemmän merkitystä väestön koulutustason ja koulutuksessa menestymisen eroavaisuuksia selittävinä tekijöinä.

Koulutus ja osaamisen vahvistaminen ovat keskeisiä keinoja ehkäistä syrjäytymistä, jossa varhaisella ongelmiin puuttumisella ja toimenpiteillä on keskeinen merkitys. Tavoitteena on myös säilyttää riittävä koulutustarjonta siten, että samalla voidaan vastata vähemmistöjen sekä lisääntyvän maahanmuuton ja kasvavan monikulttuurisuuden koulutusjärjestelmälle asettamiin haasteisiin. Jotta kaikki oppijat voivat hyödyntää koulutuksen tarjoamat mahdollisuudet, tarvitaan laadukasta ohjausta ja tukea.

Lisäksi tavoitteena on yhtenäinen ja laadukas oppilas- ja opiskelijahuollon palvelujärjestelmä kaikilla koulutusasteilla sekä eri toimijoiden hallinnonalojen yhteistyön lisääminen.

3.4. Johtamisen kehittäminen

Koulutusjärjestelmän muutokset edellyttävät hyvää johtamista sekä vahvaa tietoperustaa niin valtakunnallisesti kuin paikallisesti. Paikallisella tasolla tavoitteena on, että johtaminen perustuu koulutuksen järjestäjäkohtaisiin pidemmän aikavälin kehittämissuunnitelmiin, joiden laatimisella lisätään koulutuksen järjestämisen suunnitelmallisuutta ja yhdenmukaisuutta osana valtakunnallisten koulutuspoliittisten tavoitteiden saavuttamista. Kansallisen tason tavoitteiden asettamisessa otetaan huomioon koulutuksen järjestäjien näkemykset työelämän ja oppijoiden tarpeesta.

Nykyistä suuremmat kunnat ja koulutustarjonnaltaan suuremmat koulutuksen järjestäjät asettavat erityisiä vaatimuksia johtamiselle ja johtamisjärjestelmälle. Myös verkostoissa toimiminen edellyttää uudenlaista johtamistapaa. Johtamiselta edellytetään aikaisempaa enemmän pidemmän tähtäyksen suunnitelmallisuutta, taitoa johtaa muutosta sekä vahvaa strategista johtamista. Johdon tulee kyetä kohdentamaan niukkenevat resurssit siten, että koulutuksen laatu ja vaikuttavuus voidaan turvata.

Tavoitteena on vahvistaa tietoperusteisuutta opetuksessa, opetushallinnossa ja koulutuspoliittisessa päätöksenteossa. Kansainvälistä sekä kansallista arviointi-, tutkimus-, ennakointi- ja seurantatietoa tulee hyödyntää tehokkaasti koulutuksen kehittämisessä valtakunnallisella ja paikallisella tasolla.

4. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS JA TÄRKEIMMÄT SUUNNITELMAT

4.1. Normatiivinen ohjaus

Esi-, perus- ja lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteet valmistuvat vuoden 2014 loppuun mennessä. Aikuisten perusopetuksen sekä nuorten ja aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteet valmistuvat siten, että paikalliset opetussuunnitelmat voidaan ottaa käyttöön elokuussa 2016. Opetussuunnitelman perusteiden toimeenpanoa ja paikallisten opetussuunnitelmien laadintaa tuetaan. Oppilaan arviointia selkeytetään osana opetussuunnitelman perusteiden uudistamista. Opetushallitus vahvistaa opetuksen toteuttamista suuntaavien periaatteiden, opetussuunnitelmien ja tutkintojen perusteiden ohjaavuutta sekä opetussuunnitelmaosaamista.

Varhaiskasvatuksen kehittäminen, ohjaus ja seuranta siirtyvät Opetushallituksen tehtäväksi vuonna 2015. Lasten päivähoidosta annettu laki korvataan varhaiskasvatustulolain, jossa varhaiskasvatussuunnitelman perusteista tehdään velvoittava määräys. Opetushallitus valmistelelee uudet varhaiskasvatussuunnitelman perusteet vuoden 2016 loppuun mennessä. Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen niveltymistä toisiinsa parannetaan.

Ammatillisen koulutuksen ohjausjärjestelmää kehitetään siten, että ammatillista perus- ja lisäkoulutusta voidaan ohjata elinikäisen oppimisen periaatteella toimivana kokonaisuutena nuorten ja aikuisten erityispiirteet huomioiden. Ammatilliseen peruskoulutukseen valmistavien koulutusten asema selkiytetään ja yhtenäistetään. Tavoitteena on, että ammatillisen peruskoulutuksen ja ammatillisen lisäkoulutuksen tutkintojen osaamisperusteisuus vastaa aikaisempaa enemmän työelämän tarpeita. Tutkintorakenteen muutos-

ten ja muiden koulutuspoliittisten linjausten perusteella tutkintoja ja tutkintojen perusteita uudistetaan sekä tuetaan perusteiden toimeenpanoa. Ammatillisten perustutkintojen perusteet tarkistetaan ja otetaan käyttöön osaamisen laajuutta kuvaavat ammatillisen peruskoulutuksen osaamispisteet. Ammatillisen osaamisen hankkimiseen kehitetään monipuolisempia koulutusväyliä kaikille osallistujaryhmille sekä joustavampia ratkaisuja erityisesti työpaikalla tapahtuvaan koulutukseen ja tuettuun oppisopimuskoulutukseen. Läpäisyn tehostamista tukevia toimenpiteitä jatketaan. Lisätään mahdollisuuksia yksilöllisten opintopolkujen muodostamiseen.

Yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelman ja tutkintojen perusteiden rakenteistaminen ja julkaisu siirretään sähköiseen järjestelmään, joka toimii osana SADe-hankkeessa toteutettua opintopolku-palvelua.

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet valmistuvat vuonna 2017. Taiteen perusopetuksessa kehitetään eri taiteenalojen opetuksen sisältöjä. Vapaan sivistystyön laatua parannetaan laatimalla vapaan sivistystyön laatuksiteerit.

4.2. Koulutuspoliittisesti merkittävä ohjelmahanketoiminta

Opetushallitus vakiinnuttaa yleissivistävälle ja ammatilliselle koulutukselle luomansa toteuttamismallit koulutuksen järjestäjän kehittämissuunnitelmien tekemiseksi. Tavoitteena on, että jokainen kunta tai muu koulutuksen järjestäjä tekee oman koulutuksen kokonaisuutta tarkastelevan strategisen suunnitelmansa. Kehittämissuunnitelmassa yhdistyvät koulutuksen järjestäjän omat ja alueelliset kehittämistarpeet sekä valtakunnalliset koulutuksen kehittämistä koskevat linjaukset. Suunnitelma toimii myös paikallisen koulutuspoliittisen keskustelun tukena ja käynnistäjänä. Kehittämissuunnitelmien toteutumisen tukena toimii Opetushallituksessa ohjausryhmä.

Opetushallituksen toteuttaman ja rahoittaman yleissivistävän, ammatillisen ja aikuiskoulutuksen sekä opetustoimen henkilöstökoulutukseen liittyvän hanketoiminnan ohjaus ja ohjeistus ajantasaistetaan ja uudistetaan. Tavoitteena on, että hankkeet ja avustukset kootaan laajemmiksi kokonaisuuksiksi ja toteutetaan laajojen, strategisesti merkittävien ja riittävän pitkäkestoisten ohjelmien mukaisesti osana koulutuksen järjestäjien kehittämissuunnitelmia. Lisäksi selkiytetään valtakunnallisen ja paikallisen kehittämistoiminnan työnjakoa ja yhteensovittamista sekä kehitetään vaikuttavuustavoitteiden asettamista sekä tavoiteltujen vaikutusten mittaamista ja todentamista.

Opetushallituksen perustama Digitaalisen oppimisen neuvottelukunta seuraa ja tukee tieto- ja viestintäteknologian (TVT) opetuskäytön kehittämistyötä sekä valmistelee kansallisia suosituksia ja ohjeistuksia liittyen TVT:n opetuskäytön vahvistamiseen.

Opetushallitus osallistuu koulutuksellisen tasa-arvon toimenpideohjelman toteuttamiseen. Maahanmuuttajien osalta parannetaan erityisesti perusopetuksen päättövaiheessa maahan muuttaneiden mahdollisuuksia suorittaa perusopetus ja hakeutua jatko-opintoihin. Huolehditaan opinto-ohjauksen voimavarojen ohjaamisesta erityisesti koulutusasteiden nivelvaiheisiin. Oppilashuollon palveluita vahvistetaan yhteistyössä muiden oppilashuollon toimijoiden kanssa.

Opetustoimen henkilöstökoulutusta kehitetään tukemaan erityisesti opetustoimen johtajien ja rehtorien hallinnollista, strategista ja pedagogista johtamista. Opetustoimen johtamiskoulutus sisältää pitkäjänteisiä koulutus- ja valmennusohjelmia, joiden toteuttamista tuetaan valtionavustuksilla. Rehtoreiden ja opetustoimen johtajien työurien eri vaiheisiin kehitetään koulutusohjelmia tukemaan työssä kehittymistä ja työssä jaksamista. Kaikkea opetustoimen henkilöstökoulutusta kehitetään edistämään yhä enemmän tieto- ja viestintäteknologian pedagogista käyttöä. Henkilöstökoulutuksen vaikuttavuutta lisätään ja siirrytään yksikanavaisen rahoitusmalliin. Lisäksi henkilöstökoulutus kytketään kiinteäksi osaksi nykyistä laajempia kansallisia kehittämisohjelmia. Tavoitellaan pitkäjänteistä yhteistyötä muiden koulutuspalvelujen tuottajien kanssa siten, että työnjako selkiytetään ja toiminnalliset päällekkäisyydet karsitaan. Lisäksi ammatillisen koulutuk-

sen työpaikkaohjaajien koulutuksen sisältöjä kehitetään palvelemaan laajasti eri koulutusasteiden työssä oppimista ja työharjoittelua ja ammatillisen osaamisen arviointia sekä kunkin työpaikkaohjaajan osaamistarpeita.

Opetustoimen hyvien käytäntöjen leviämistä tuetaan tarjoamalla maksuton julkaisualusta yleiseen käyttöön koulutuksessa kehitetyille uusille toimintatavoille ja hankkeille. Valtionavustusta saaneiden kehittämishankkeiden hyviä käytäntöjä julkaistaan julkaisualustalla. Myös koulutuksen järjestäjien paikallisille ja alueellisille kehittämissuunnitelmille tarjotaan julkaisukanava.

Opetushallituksen maksullisena palvelutoimintana järjestetyllä koulutuksella edistetään Opetushallituksen koulutuspoliittisten uudistusten toimeenpanoa ja toteutumista. Koulutuksen laajuus mitoitetaan koulutustarpeen ja kysynnän sekä taloudellisen kannattavuuden mukaisesti. Opetushallitus kustantaa tasa-arvoisten opiskelumahdollisuuksien edistämiseksi vähälevikkisiä oppimateriaaleja vähemmistökielillä sekä oppiaineisiin ja aloille, joissa on vähän oppilaita/opiskelijoita.

4.3. Seuranta- ja tietopalvelu

Opetushallitus tehostaa tiedolla ohjaamista ja vaikuttamista kehittämällä ennakointi-, seuranta-, palaute- ja indikaattorijärjestelmiä entistä avoimemmiksi. Opetushallitus yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa kehittää opetushallinnon yhteistä tietovarantoa sekä tuottaa tilastopalvelu Vipuseen perus- ja toista astetta sekä ammattiaineistoja koskevat tilasto- ja indikaattoriaineistot koulutuksen asiantuntijoiden sekä opetushallinnon ohjauksen, suunnittelun ja päätöksenteon tueksi. Lisäksi Opetushallituksen tuottaman työmarkkinoiden muutoksia koskevien ennakointitietojen vaikuttavuutta päätöksentekoon lisätään. Osaa- mistarpeiden ennakointia toteutetaan yhteistyössä koulutustoimikuntajärjestelmän kanssa.

Yleissivistävän koulutuksen uudistettujen opetussuunnitelman perusteiden sekä ammatillisen koulutuksen tukintojen perusteiden toteutumisen seuranta käynnistyy erikseen suunniteltavan aikataulun mukaisesti.

Opetushallituksen tavoitteena on tehdä tiivistä yhteistyötä vuonna 2014 toimintansa aloittavan Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen sekä Ylioppilastutkintolautakunnan kanssa arvioinnissa käytettävän tietoineiston varmistamiseksi sekä arviointitiedon hyödyntämiseksi koulutuksen kehittämistoiminnassa. Sähköinen oppimistulosten arviointi edesauttaa perusopetuksen ja ammatillisen koulutuksen oppimistulosten seurantaa. Oppimistulosten arviointitiedon sähköistäminen edistää tiedonsiirtoa perustettavan uuden kansallisen arviointikeskuksen ja Opetushallituksen välillä.

Opetushallitus huolehtii valtiosuusjärjestelmään liittyvästä tiedonkeruusta ja valmistelusta. Opetushallitus osallistuu valtiosuus uudistuksen valmisteluun ja tekee uudistuksista johtuvat muutokset tiedonkeruuseen. Valtiosuusjärjestelmään liittyvän tiedonkeruun päällekkäisyyksiä puretaan.

4.4. Asiakasperusteinen viranomaistoiminta

Jatketaan sähköisten haku- ja valintapalveluiden uudistamista ja laajentamista. Uusi oppijan verkkopalvelu eli Opintopolku.fi – palvelu korvaa erilliset ja päällekkäiset koulutustieto-, haku- ja valintapalvelut.

Tavoitteena on tarjota keskistetysti kaikenikäisille tietoa koulutuksesta, välineet koulutukseen hakeutumiseen sekä oppimista ja urasuunnittelua tukevia palveluja. Jatkossa Opintopolusta löytyvät sekä kansalaisten että opetuksen ja koulutuksen järjestäjien ja muiden viranomaisten palvelut esiopetukseen ilmoittautumisesta aikuiskoulutukseen asti.

Koulutuksen järjestäjät saavat käyttöönsä koulutuksen ja opetuksen kehittämistä ja toimeenpanoa tukevia sähköisiä välineitä paikallisten opetussuunnitelmien laatimisesta oppilaan henkilökohtaiseen opetussuunnitelmaan asti.

Oppijan verkkopalvelut Opintopolku.fi tukee syrjäytymisen ehkäisemistä tarjoamalla työkaluja nivelvaiheen koulutuksen haku- ja valintaprosessien hallintaan. Hakeutujien ja opinto-ohjauksen käyttöön tuotetaan monipuolista tietoa koulutuksesta ja hakeutumisesta koulutukseen. Opintopolku.fi on otettu käyttöön vaiheittain vuodesta 2013 alkaen.

Opetushallitus jatkaa tutkintojen tunnustamispäätösten antamista ulkomaisten tutkintojen tuottamista kelpoisuuksista Suomessa. Lisäksi annetaan lausuntoja suomalaisista ja ulkomaisista tutkinnoista. Päätösten ja lausuntojen määrät kasvavat edelleen kansainvälisen liikkuvuuden lisääntymisen vuoksi. Lisäksi ammatti-pätevyysdirektiivin uudistus edellyttää Opetushallitukselta hakemusten huomattavasti nykyistä nopeampaa käsittelyä sekä pätevyyden osoittavan ammattikortin myöntämistehtävää.

Opetushallitus kehittää toimialansa neuvontapalveluiden ja tiedontuotannon asiakaspalvelujärjestelmää. Tavoitteena on luoda uudenlaisia palvelutapoja, jotka parantaisivat palveluiden saatavuutta ja vähentäisivät työn määrää Opetushallituksessa. Uusia palvelutapoja olisivat mm. Opetushallituksen internet-sivujen kysymys- ja vastauspalvelu ja puhelinpalveluajat.

Opetushallitus toteuttaa tietoturvan korotetun tason edellyttämät kehittämistoimenpiteet omalta osaltaan sekä tukee valtion oppilaitosten korotetun tason saavuttamista vuoden 2015 loppuun mennessä sitä edellyttävien palveluiden ja toimintojen tasolta.

5. Kehysehdotus

Opetushallituksen ja valtion oppilaitosten toimintamomenttien määräraha-kehysesitutukset vuosille 2013-2016 (1000€)

OPETUSHALLITUS

Momentti 29.01.02

	TAE 2013	TAE 2014	kehys 2015	kehys 2016	kehys 2017	kehys 2018
Peruslaskelma (VN kehyspäätös 27.3.2013)	22 695	23 058	19 667	19 667	19 667	19 667
Kehyksen sisältyvät muutokset:						
Hallinnonalan rakenteen uudistaminen			-1 055	-1 055	-1 055	-1 055
Opiskelijavalintapalveluiden uudistamiseen kohdistetut lisäykset			-3 275	-3 275	-3 275	
Oppimistulosten arviointitoiminnan menot (siirto momentille 29.01.04)			-563	-563	-563	-563
Tuottavuustoimet (-5 htv)			-225	-225	-225	-225
Kehysohjeet:						
- Lakisääteisten tehtävien ja tulossopimusvelvoitteiden edellyttämän toimintamäärärahatason turvaaminen (Laskelma perustuu siihen, että htv-määräksi vakiintuu 233 (ml. arviointikeskus -17 htv)			720	720	720	720
Hallinnonalan rakenteen uudistamisen perusteella tehdyn leikkauksen vaikutusten huomioimatta jättäminen			1 055	1 055	1 055	1 055
- Opiskelijavalintapalveluiden uusien järjestelmien ylläpitomenot			2 325	2 175	1 975	1 778
- Korkeakoulujen uudistetun hakujärjestelmän toisen vaiheen ylläpito				200	400	360
- Todennetun osaamisen rekisterin ylläpito						800
- Opiskelijavalintajärjestelmien palvelukomponenttien avaaminen käytettäväksi palveluväylän kautta			75	75	75	75
- Oppimistulosten arviointitoiminnan siirtämisestä aiheutuvat määrärahojen vähennykset siltä osin kuin Opetushallituksen kustannukset eivät alene			771	771	771	771
- Oppimisympäristöjen pilvipalvelujärjestelmän perustamiseen			500	1 000		
- KIEKU -järjestelmän käynnistäminen			200			
- Sähköinen asianhallinta, kehittäminen			200	200		
- Sähköinen asianhallinta (järjestelmä+lomakejärjestelmä), ylläpito			156	156	156	156
Varhaiskasvatuksen tehtävät (5 htv)			325	325	325	325
Kehysohjeet yhteensä		0	6 327	6 677	5 477	6 040
Kehysehdotus *		23 058	25 994	26 344	25 144	25 707

* laskelmassa on huomioitu arvio Opetushallituksen bruttotuloista, joka on vuositasolla 7,1 milj. euroa

* Opiskelijavalintapalveluiden rahoitusta varten esitetään perustettavaksi oma momentti vuodesta 2015 lukien. Momentin yksityiskohtainen käyttötarkoitus ja määräraharave selvitetään erikseen.

Opetushallituksen toiminnan turvaaminen

Opetushallituksen toimintamenomomentille esitetään määrärahalisäystä kehusehdotuksessa 6,327 milj. e vuodelle 2015, 6,677 milj. e. vuodelle 2016, 5,477 milj. e. vuodelle 2017 ja 6,040 milj. e. vuodelle 2018. Menolisäyksistä suurin osa perustuu opiskelijavalintapalvelujärjestelmien uudistamiseen ja ylläpitokustannuksiin sekä kehyspäättökseen sisältyvän hallinnonalan rakenteellisen uudistamisen perusteella tehdyn leikkauksen poistamiseen ja kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen perustamisen perusteella tehtävän määrärahasiirron pienentämiseen.

Opiskelijavalintajärjestelmien perusteella määrärahan lisäystarve on 2,325 milj. euroa vuonna 2015, 2,175 milj. euroa vuonna 2016, 1,975 milj. euroa vuonna 2017 sekä 1,778 milj. euroa vuonna 2018. Opiskelijavalintajärjestelmien menolisäykset perustuvat ensisijaisesti uusien järjestelmien ylläpitokustannuksiin. Hallinnonalan rakenteellisen kehittämisen perusteella tehdyn kehysvähennyksen poistamisen vaikutus on 1,055 milj. euroa vuodesta 2015 lukien, mikä merkitsee laskennallisesti noin 16 henkilötyövuoden mukaisia kustannuksia. Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen perustamisen yhteydessä Opetushallituksesta siirrettävät määrärahat ovat 0,771 milj. euroa suuremmat, kuin Opetushallituksen todellinen menotason väheneminen, mikä vastaa noin 12 henkilötyövuoden kustannuksia.

Kehusehdotuksessa määrärahataso asetetaan sellaiselle tasolle, joka mahdollistaa Opetushallituksen tehtävien asianmukaisen hoidon ja joka vastaa vuoden 2012 tavoitetason henkilötyövuosikiintiötä ja jossa on lisäksi huomioitu arviointitoiminnan siirtämisen perusteella 17 henkilötyövuoden vähennys.

Mikäli kehusehdotukseen ei tule esitettyjä lisäyksiä, Opetushallituksella ei ole mahdollisuuksia hoitaa sille asetettuja lakisääteisiä ja tulossopimuksessa määriteltyjä tehtäviä. Ilman kehyslisäyksiä opiskelijavalintapalvelujärjestelmien uudistamista ja ylläpitoa ei voida jatkaa suunnitellun mukaisesti eikä niiden laatua ja toimintavarmuutta voida turvata. Myöskään opetussuunnitelmien ja tutkinnon perusteiden valmisteluun ja toimeenpanoon ei ole osoitettavissa riittävästi asiantuntijuutta ilman kehyslisäyksiä. Lisäksi Opetushallituksen muun viranomaistoiminnan sekä ohjaus- ja neuvontapalveluiden palvelutaso heikkenee ja toimitusajat pidentyvät. Kehittämistoiminta ja siihen liittyvä valtionavustusten myöntämistoiminta vaarantuvat.

Opetushallituksen toimintamenomomentin määrärahatarvetta arvioitaessa tulee kiinnittää huomiota, että vuodesta 2005 lukien Opetushallituksen henkilötyövuosimäärä on vähentynyt 56 henkilötyövuodella ilman, että tehtävien määrää olisi merkittävässä määrin vähennetty.

	TAE 2013	TAE 2014	kehys 2015	kehys 2016	kehys 2017	kehys 2018
Kehysohjelmasuositukset, jotka ehdotetaan rahoitettavaksi momenteilta 29.10.20, 29.20.21, 29.30.21 ja 29.40.20			2 500	1 500	1 100	1 000
- Korkeakoulujen uudistetun hakujärjestelmän toisen vaiheen toteutus			1 500	500		
- Opiskelijavalintajärjestelmien jatkok kehitys			600	600	300	300
- Todennetun osaamisen rekisterin laajentaminen kansalliseksi todistusrekisteriksi (kopio Oppilaitosten rekistereistä)			400	400	400	300
- Todennetun osaamisen rekisterin laajentaminen kansalliseksi keskitetyksi (Master Data) todistusrekisteriksi					400	400
Kehysohjelmasuositukset, jotka ehdotetaan rahoitettavaksi momentilta 28.90.21 rahoitettavasta SADE-hankkeen rahoituksesta**				200	300	200
- Aikuiskoulutuksen hakujärjestelmän laajentaminen kattamaan koko ei-kaupallisen aikuiskoulutussektorin			200	200		
- Aikuiskoulutuksen hakujärjestelmään liittyvän tarjonnan laajentaminen kattamaan muun kuin julkisrahoitteisen koulutuksen					100	
- Aikuiskoulutuksen hakujärjestelmän laajentaminen kattamaan myös muun kuin julkisrahoitteiseen koulutukseen hakeutumisen					200	200
**Arvioita menotasosta, jotka tarkentuvat kilpailutusten jälkeen						

VALTION YLEISSIVISTÄVÄN KOULUTUKSEN TOIMINTAMENOT

Momentti 29.10.01

	TP 2012	Ta 2013	Tae 2014	kehys 2015	kehys 2016	kehys 2017	kehys 2018
Peruslaskelma (VN kehyspäättös 27.3.2013)	47 403	49 564	50 997	50 317	49 317	49 317	49 317
Kehykseen sisältyvät muutokset:							
Hallituksen menosäästö*			-766	-766	-766	-766	-766
Suomalais-Venäläisen koulun peruskorjaus (Itae II 2012)	800	1 000	1 000	400			
Jyväskylän uuden koulun vuokramenot (valtuus TAE-2012)				1 500	1 500	1 500	1 500
Jyväskylän näkövammaisten koulun väliaikaiset tilat (LTAE III 2011)		820	820	820			
Jyväskylän uuden koulun kalustaminen			2 500				
Kehysohjelmasuositukset:							
KIEKU-järjestelmän käynnistäminen				500			
Jyväskylän uuden koulun varustaminen ja kalustaminen				1 724			
Suomalais-venäläisen koulun vuokravaltuuden korottaminen (tarkentuu myöhemmin)					1000		
Helsingin ranskalais-suomalaisen koulun lisärakennuksen vuokrakustannukset					380		
Helsingin ranskalais-suomalaisen koulun lisärakennuksen kalustokustannukset					300		
Mäntykankaan koulun vuokravaltuuden korottaminen korjausten perusteella				113	151	169	338
Kehysohjelmasuositukset yhteensä				2 337	1 831	169	338
Kehysohjelma				52 654	51 148	49 486	49 655

VALTION AMMATILLISEN KOULUTUKSEN TOIMINTAMENOT

Momentti 29.20.01

	TP 2012	Ta 2013	Tae 2014	kehys 2015	kehys 2016	kehys 2017	kehys 2018
Peruslaskelma (VN kehyspäättös 27.3.2013)	8 485	8 566	8 500	8 433	8 433	8 433	8 433
Kehysohjelmasuositukset:							
KIEKU-järjestelmän käyttöönotto			100				
Meriturvan toiminnan laajentaminen merenkulkijoiden pakollisten kertauskoulutusten vuoksi:							
Rahtilaivasimulaattorin peruskorjaus				100	50	75	
Saamelaisalueen koulutuskeskuksen ATK-verkon uudistaminen				70			
Saamelaisalueen koulutuskeskuksen sosiaalialan koulutustilojen rakentaminen				220	120	60	
Saamelaisalueen koulutuskeskuksen poronlihan jalostustilojen rakentaminen					30	50	
Lisämäärärahatarve yhteensä			100	390	200	185	
Kehysohjelma			8 600	8 823	8 633	8 618	8 433

LIITTEET

Liite 1 *Momentti 29.01.02 Opetushallituksen toimintamenot*

Oppimistulosten arviointitoiminnan siirtäminen

Opetushallitus esitti, että oppimistulosten arviointitoiminnan siirtämisestä aiheutuvina kustannuksina Opetushallituksen toimintamomentilta vähennetään vuosittaisina kustannuksina 917 000 euroa. Esitys perustuu 17 henkilötyövuoden laajuisiin vuosittaisiin palkkakustannuksiin sekä 41 000 euron välillisiin kustannuksiin.

Hallituksen esitykseen vuoden 2014 talousarvioksi Opetushallituksen toimintamenoista esitetään vähennettäväksi 1 125 000 euroa. Koska lähtökohtana on, että koulutuksen arviointikeskus perustetaan 1.5.2014, vastaa esitetty summa kahdeksan kuukauden osuutta, jolloin vuositason kustannus on 1 688 000 euroa vuodesta 2015 lukien.

Oppimistulosten arviointitoiminnan siirtämisen perusteella talousarvioesityksen mukaan tehtävä määrärahan siirto aiheuttaa Opetushallituksen toimintamenoihin vuositasolla 771 000 euron suuruisen vajeen. Opetushallitus toteaa, että koulutuksen arviointikeskuksen perustamiseen tulisi varata lisäresursseja niiltä osin kuin määrärahoja ei ole vähennettävissä tällä hetkellä arvioarviointitoimintaa toteuttavista virastoista.

Hallinnonalan rakenteellinen kehittäminen

Kehyspääatöksen mukaan Opetushallituksen toimintamomentille kohdentuu 1 055 000 euron vähennys vuodesta 2015 lukien. Opetushallituksen ja kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen yhteistyössä tekemän selvityksen perusteella ei ole toteutettavissa sellaisia uudistuksia tai toimenpiteitä, joista aiheutuisi merkittäviä säästöjä. Sen perusteella hallinnonalan rakenteellisen kehittämisen perusteella esitettävää määrärahan vähennystä ei tulisi toteuttaa.

Kansallinen koulutuksen pilvipalvelu

Koko suomalaista koulutusta uudistavan digitaalisen oppimisen ja digitaalisen pedagogiikan edistämiseksi sekä uusien opetussuunnitelman perusteiden jalkauttamiseksi perustetaan ja käynnistetään kansallinen koulutuksen pilvipalvelu. Koulutuksen pilvipalvelu kokoaa digitaalisen oppimisen, teknologian, digitaalisten sisältöjen sekä osaamisen kehittämisen keskeisimmät sisällöntuotantopalvelut ja toimijatahot (klusterit).

Pilvipalvelun sisällöntuotantoa varten käynnistetään tarvittavat palvelujen tuotantoprosessit sekä rakennetaan tarvittava pilviteknologia eri työvälinekategorioineen, tallennustiloineen sekä käyttöliittymineen. Palvelussa hyödynnetään jo tehtyjä sisältöjä. Pilvipalvelun toteutuksessa hyödynnetään OKM:n kohdealueen kokonaisarkkitehtuuria.

Pilvipalvelun rakentaminen vaatii resursseja suunnittelu- ja määrittelytyöhön, varsinaiseen pilvipalvelun toteutukseen vuosina 2014–2016, pilvipalveluteknologiaratkaisun hallinnointiin ja ylläpitoon sekä eri palveluprosessien käynnistämiseen ja niiden jatkuvan palvelutoiminnan tukemiseen ja edelleen kehittämiseen. Koulutuksen pilvipalvelun laadun jatkuvaksi kehittämiseksi tarvitaan resursseja myös seuranta-, tutkimus- ja ennakoitotoimintaan. Ennakointitoiminnan tavoitteena on varmistaa Koulutuksen pilvipalvelun jatkuva tuotantokäytön aikainen kehittäminen siten, että palvelu hyödyntää viimeisintä teknologiaa ja sen toiminnalliset ratkaisut sekä sisältöpalvelut ovat kansainvälisesti kilpailukykyisimmät. Näin varmistetaan, että Suomi on maailman johtava uusien oppimisympäristöjen ja oppimiskulttuurin kehittäjä sekä maailman osaavin kansa vuonna 2020.

Kustannukset

Palvelun rakentaminen 500 000 euroa

Vuosittaiset hallinnointi- ja ylläpitokustannukset 1 000 000 euroa

Opiskelijavalintapalveluiden uudistaminen

Opiskelijavalintapalveluiden luotettava toteuttaminen vaarantuu ilman lisäresurssia toisella ja korkea-asteella ja aikuiskoulutuksen hakupalvelun uudistamisen osalta. Koulutustarjonnan optimaalinen hyödyntäminen niukkenevien resurssien aikana on erityisen tärkeää. Opiskelijoiden hakeutuminen joustavasti koulutukseen tulee turvata hyvin toimivilla haku- ja valintapalveluilla. Palvelun turvaaminen on sekä kansalaisten oikeusturvan että koulutuksen järjestäjien toiminnan kannalta ensiarvoisen tärkeää.

Kustannukset

Kustannukset on esitetty luvun 5. kehyslaskelmassa sekä sen yhteydessä esitetystä Opetushallituksen toiminnan turvaaminen –kohdassa. Talousarviovuosille kohdentuvat määrärahalisäykset on jaettu palvelun uudistamisen aikataulun mukaisesti neljälle vuodelle, joista ensimmäisen vaiheen rahoitus sisältyy vuoden 2014 talousarvioesitykseen.

TORI –hanke

Opetushallituksen arvion mukaan toimialariippumattomien tieto- ja viestintätekniisten palvelujen kustannukset tulevat nousemaan siirryttäessä hankkimaan palvelut perustettavasta TORI-palvelukeskuksesta alkaen 1.4.2015. Kustannusten nousun suuruutta ei ole mahdollista arvioida ennen kun TORI-palvelukeskus on julkaissut palveluhinnastonsa.

Liite 2   *Momentit 29.10.20, 29.20.21, 29.30.21, 29.40.20 ja 28.90.20*

Oppijan verkkopalvelun ja Todennetun osaamisen rekisterin perustaminen

Opetushallitus esittää, että SADe-hankkeessa toteutettu aikuiskoulutuksen hakujärjestelmä laajennetaan kattamaan koko aikuiskoulutustarjonta. Palvelun tarjoaminen myös kaupallisille toimijoille mahdollistaisi myös järjestelmän rahoituspohjan laajentamisen. SADe- ja KSHJ – hankkeissa avoimella lähdekoodilla rakennetut yhteiskäyttöiset palvelut avataan julkisesti käytettäväksi palveluväylän kautta.

Opiskelijavalintapalveluiden uudistamisen jatkoksi Opetushallitus esittää todennetun osaamisen rekisterin laajentamista kansalliseksi todistusrekisteriksi. Palvelu tarjoaisi keskitetyn rekisterin Suomessa suoritetuista opinnoista ja tutkinnoista. Palvelu kokoaisi hajallaan olevat tiedot opintosuorituksista ja suoritetuista tutkinnoista niin kansalaisen kuin viranomaisten käyttöön. Rekisteriä hyödynnettäisiin koulutukseen hakeutumisen lisäksi työnhakutilanteissa selvitetessä hakijoiden suoritettuja tutkintoja ja niiden antamaa pätevyyttä eri tehtäviin. Tutkinto- ja opintosuoritusten osalta keskeisenä hyödyntäjinä olisivat työvoimaviranomaiset ja Kansaneläkelaitos.

Työvoima- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan (ml. ELY- keskuskeskukset ja TE- toimistot) näkökulmasta oppijan verkkopalvelut tarjoaa merkittäviä mahdollisuuksia kehittää sekä koulutuksen että työnvälityksen neuvontapalveluja. Olennaista palvelussa on, että saatavilla on kaikkien oppilaitosten koulutustarjonta toisen asteen oppilaitoksista korkea-asteelle. TE -toimistojen neuvontapalvelut, erityisesti koulutusneuvonta, voi käyttää sähköisiä tarjontatietoja hyväkseen asiakaspalvelussaan samalla, kun se ohjaa asiakkaita omatoimiseen palvelun hyödyntämiseen.

Koulutukseen hakeutumisen, valinnan ja paikan vastaanottotietoa voidaan hyödyntää TE -hallinnossa työmarkkinatukioikeuden tarkistamisessa alle 25-vuotiailla. Työttömyysturvalla omaehtoisia opintoja harjoittavien lausuntojen käsittelyssä valintatiedoilla on myös hallinnollista käyttöä; valintaa ei tarvitse osoittaa paperilla, vaan se on tarkistettavissa sähköisesti oppijan verkkopalvelusta.

Todennetun osaamisen rekisteri (TOR) tuo myös merkittäviä mahdollisuuksia TE -hallinnolle. Se vähentää tai poistaa suoritettujen opintojen osalta kansalaiselta vaadittujen paperitodisteiden esittämispakon esim. koulutusneuvonnan ja työnvälityksen tarpeisiin. Samalla se mahdollistaa myös työttömyysturvalla omaehtoisia opintoja harjoittavien opintojen seurannan sekä myös niiden henkilöiden opintosuoritusten etenemisen erillisseurannan, jotka opiskelevat työvoimakoulutuksena esim. korkeakouluissa.

Myös Kansaneläkelaitoksen näkökulmasta oppijan verkkopalvelut ja todennetun osaamisen rekisteri tuottavat mittavia hyötyjä. KELA:n tarvitsemien tietojen sisällyttäminen kattavasti Tarjonta-tietovarantoon ja Todennetun osaamisen rekisterin riittävän laaja sisältö hyödyttävät merkittävästi opintotuen toimeenpääntä. Todennetun osaamisen rekisterin avulla voidaan tuottaa tarvittavat tiedot samanaikaisesti myös Kelaan. Myös opiskelijoiden kannalta on hyötyä siitä, että opintotuen myöntämisessä, tarkistamisessa ja edistymisen seurannassa on käytettävissä mahdollisimman tarkka ja ajantasainen tieto. Kelan ARKKI-järjestelmän yhteydessä voidaan jatkossa suoraan hyödyntää Opetushallituksen uuden Toden osaamisen rekisterin tietoja.

Edellisten perusteella Opetushallitus toteaa, että Oppijan verkkopalvelun ja Todennetun osaamisen rekisterin perustamisella tulee olemaan huomattavia hallinnonalat ylittäviä myönteisiä vaikutuksia, jotka lisäävät hallinnonalojen välisen synergian mahdollisuuksia.

Kustannukset

Esitetty asiakirjan lopussa olevassa kehyslaskelmassa momenteittain.

Liite 3 Momentti 29.10.01 Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot

Mäntykankaan koulurakennuksen saneerauskustannukset:

<i>Lisärahoituksen kohde</i>	<i>Kehysohje (euroa)</i>	<i>Vuosi</i>
Oppilaskodin keittiöt ja asumisyksiköt		
Väestönsuojan muuttaminen kuntosaliksi	112 490	2015
Musiikkiluokka autotalliin		
Ruokalan laajennus	37 765	2016
Opetusvälinevaraston saneeraus oppilaskirjastoksi		
Vapaa-ajanohjaajan työtilan siirtäminen ja saneeraus oppilaskirjaston viereen	17 670	2017
Loppuosa peruskorjauksesta ja uudisrakennuksen aloittaminen		
Aula ja opasteet		
Uuden kopiointitilan rakentaminen		
Terapiatilojen uudelleen järjestely		
Voimistelusalin lattian uusiminen		
Uusi tilava hissi		
Koulun piha-alue	168 471	2018

Jyväskylän uudisrakennuksen kalustaminen

<i>Lisärahoituksen kohde</i>	<i>Kehysohje (euroa)</i>	<i>Vuosi</i>
Kalusteet	2 256 610	2014
Lisäksi:		
Teknisen työn opetustilan opetusvälineet, koneet ja laitteet	120 000	2015
Valmistuskeittiö (keittiökoneet ja -laitteet, linjasto)	146 947	2015
TVT-hankinnat	995 000	2015
Palvelintila	210 000	2015
Langaton verkko/lähiverkko	70 000	2015
Kulunvalvonta & työajanseuranta	80 000	2015
Turvakamerat, 20 kpl	40 000	2015

Rikosilmoitinjärjestelmä	40 000	2015
Av-laitteisto Luxus-tilaan (näkövamm.) ja multisensoriseen tilaan	40 000	2015
Näyttämön verhot, esiriput, av- ja valojärjestelmät	110 000	2015
Laitossängyt 7 kpl	11 900	2015
Käytävämatot	3 000	2015
Astiasot, oppilaskoti	7 800	2015
Astiasot ruokasali	23 400	2015
Sisustustarvikkeet	7 000	2015
Laitosvuoteiden patjat	2 500	2015
Sisustussuunnittelijan osuus	20 000	2015
Pihaleikkivälineet	40 000	2015
Yhteensä	4 224 157	2015
Vuosien 2013–2016 kehyspäätökseen merkitty kalustamismääräraha	-2 500 000	
Määrärahalisäysehdotus	1 724 157	2015

Jyväskylän Näkövammaisten koulu ja Haukkarannan koulu yhdistyivät 1.1.2013 muodostaen uuden Oppimis- ja ohjauskeskus Onervan / Onerva Mäen koulun Jyväskylään. Käynnissä on myös uudisrakennushanke, jonka tavoiteaikataulu on tällä hetkellä se, että tilat päästäisiin ottamaan käyttöön vuoden 2015 lopussa.

Uudisrakennuksen kalustamiskustannuksista laadittiin yksityiskohtaiset laskelmat loppuvuodesta 2011, minkä perusteella kalustamiseen anottiin 4,845 miljoonaa euroa. Vuoden 2013–2016 kehyspäätökseen on näihin kustannuksiin kuitenkin merkitty vain 2,5 miljoonaa euroa.

Uudisrakennuksen vuokrasopimuksessa määritellyn vastuujakotaulukon mukaisesti, esitämme vuodelle 2015 lisämäärärahaa 1.724.157 euroa uudisrakennuksen kalustamisen toteuttamiseen seuraavin perustein:

Jyväskylän uudisrakennushankkeessa urakkarajaus on poikkeuksellinen verrattuna aiempiin vastaavanlaisiin urakoihin. Vuokralaiselle kuuluvat kalustamiskustannukset pitävät sisällään irtaimiston lisäksi mm. tämän päivän kouluturvallisuuden edellyttämät kiinteistön valvontajärjestelmät, it-infrastruktuurin sekä valmistuskeittiön ja käsityötilojen koneet ja laitteet (ks. taulukko). Aiemmissa rakennushankkeissa nämä kustannukset ovat kuuluneet rakennuttajalle.

Valtionhallinnon it-strategia sekä Opetushallituksen linjaukset edellyttävät edelläkävijyyttä tieto- ja viestintä-tekniikan (tv) käytössä kaikessa toiminnassamme. Esittämämme tvt-hankinnat sisältävät perusvälineistön, ei edelläkävijyyteen vaadittavaa uusinta teknologiaa. Kustannuslaskelmassa on myös huomioitu nykyisten laitteiden jatkokäyttö (40-50 % nykyisestä laitekannasta).

Varsinaisten kalusteiden kustannuslaskelmissa (taulukon ensimmäinen rivi) on lähdetty siitä, että uudisrakennus kalustetaan suunnitelmallisesti, yhtenäistä ja eheää kokonaisuutta tavoitellen. Nykyiset kalusteet ja materiaalit ovat jo tällä hetkellä valtaosin 10–20 vuotta vanhoja, ja osittain lähtöisin sisäilmaongelmallisista tiloista.

Helsingin ranskalais-suomalainen koulun lisärakennuksen aiheuttamat vuokra- ja kalustokustannukset:

<i>Lisärahoituksen kohde</i>	<i>Kehyslisäysehdotus (euroa)</i>	<i>Vuosi</i>
Lisärakennuksen vuokra	380 000	alkaen 2017
Lisärakennuksen kalustus	300 000	2017

Lisärakennuksen tarvekartoitus ja -tilasuunnitelma on selvitetty yhdessä Senaatti-kiinteistöjen ja Opetushallituksen edustajien kanssa.

Liite 4 Momentti 29.20.01 Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot

Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskuksen laitehankinnat ja korjaukset:

<i>Lisärahoituksen kohde</i>	<i>Kehyslisäysehdotus (euroa)</i>	<i>Vuosi</i>
Rahtilaivasimulaattorin		
- peruskorjaus	100 000	2014
- erillinen kattorakennelma	50 000	2016
- eristystyö	75 000	2017

Merenkulkijoille pakollisten STCW- kertauskoulutusten alkaminen vuonna 2013 tuo arviolta 1000 koulutettavaa vuosittain lisää ja samalla koulutuksessa tarvittavien välineiden ja laitteiden sekä erityisesti veneiden käyttötuntimäärä nousee huomattavasti. Merenkulkukoulutusta antavien oppilaitosten edustajat ovat myös ilmaisseet kiinnostuksensa siirtyä käyttämään Meriturvan koulutuspalveluja.

Saamelaisalueen koulutuskeskuksen Toivoniemen poro- ja luontoyksikön sekä Riista- ja kalatalouden porotutkimusasema Hopialammen yhteistyön lisääminen toimintojen tehostamiseksi

<i>Lisärahoituksen kohde</i>	<i>Kehysoikeudet (euroa)</i>	<i>Vuosi</i>
ATK-verkon uudistaminen Inariin	70 000	2015
Opetustilat sosiaali-alan koulutuksen tarpeisiin	1 300 000	2015
Poronlihan jalostustilat Toivonniemeen	500 000	2017

Oppilaitokseen tarvitaan uudet tilat saamelaisalueen kasvavaan hoiva-alan koulutustarpeen tyydyttämiseen. Ivalossa toimii nykyisellään puutteellisissa tiloissa lähihoitajakoulutus, saamelaiskulttuuriperustainen perhepäivähoitajan ammattitutkintokoulutus sekä hoiva-avustajakoulutus.

Inarin toimipisteen uusi tarvitaan uusi lähiverkko, joka perustuu valokuiturunkoverkkoon. Oppilaitoksen kiviluokassa on toteutettava ilmastointi- ja vesipisteiden remontti. Toivoniemen poroteurastamon tiloja täytyy uudistaa siten, että lihanleikkaamon kapasiteettia voidaan hyödyntää tehokkaammin.

Lihanleikkaamo ja jatkojalostustilat kaipaavat uudistamista, jotta logistisesti ja omavalvonnan sääntöjen mukaisesti pystymme parantamaan tehoja.

<i>Kustannusten lisäykset vuosittain 2015–2018</i>	<i>Kehysoikeudet (euroa)</i>	<i>Vuosi</i>
Inarin lähiverkko	70 000	2015
Siivous, sähkö	20 000	2016
	30 000	2017
Hoivatilat, kalustus, laitteet	20 000	2015
Toivoniemi, kalustus, laitteet	30 000	2016
	30 000	2017
Kuljetuskalusto	50 000	2016
	50 000	2017
Hoivaluokan vuokravaikutus	130 000	2015
Toivoniemen vuokravaikutus	50 000	2016
SAJOS vuokravakuus	340 000	
OM:n momentilla		